

Sygn. akt II Cz 681/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2014 roku w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku

K. M.

z udziałem

D. Ł.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt II Ns 89/11 – w części odmawiającej jej zwolnienia od kosztów sądowych tj. w punkcie 2 (drugim)

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 681/14

UZASADNIENIE

W toku postępowania o podział majątku wspólnego wnioskodawczynie K. M. złożyła kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych wskazując na swoją trudną sytuację finansową. Z oświadczenia złożonego na urzędowym formularzu wynika, że prowadzi gospodarstwo domowe wraz z małoletnią córką, a jej miesięczne dochody wynoszą łącznie około 2.200 zł netto (w tym wynagrodzenie za pracę w kwocie 1.743,21 złotych netto i alimenty na rzecz córki w wysokości 500 zł). Nadto wskazała, iż jest uprawnioną z tytułu spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego oraz trzech garaży, z których korzysta wyłącznie były mąż D. Ł.. Miesięczne stałe wydatki zainteresowana określiła na sumę 2.750,45 zł, przy czym dodała, iż ponosi jeszcze wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją siebie i córki. Podane wydatki nie uwzględniały kosztów wyżywienia dwóch osób.

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie II Ns 89/11 częściowo umorzył postępowanie (w punkcie 1) i oddalił wniosek K. M. o zwolnienie od kosztów sądowych (w punkcie 2).

W uzasadnieniu Sąd powołał się na art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) i wskazał, że postanowieniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 29 czerwca 2011 r. (sygn. II Cz 512/11) wnioskodawczynie została już zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych w połowie. Ponadto w toku postępowania doszło do zawarcia ugody sądowej, na mocy której wnioskodawczynie otrzymała od uczestnika w gotówce kwotę 90.000 zł, a poza tym dokonał on spłaty całego zadłużenia byłych małżonków wobec spółdzielni mieszkaniowej. Sąd wskazał również, że we wcześniejszym okresie otrzymała ona zwrot podatku za 2012 r. w wysokości 1.777 zł.

W ocenie Sądu, czas trwania postępowania (ponad 3 lata) winien skłonić wnioskodawczynię do liczenia się z jego konsekwencjami, w tym również finansowymi. Tymczasem K. M. zgłaszając kolejne wnioski dowodowe (w tym o

kolejnych biegłych) nie czyniła jednocześnie żadnych oszczędności oraz nie ograniczała wydatków własnych. Ponadto sytuacja materialna wnioskodawczynie od momentu wydania postanowienia zwalniającego ją w połowie od kosztów sądowych uległa poprawie, skoro wówczas wskazywała na dochody miesięczne na poziomie jedynie 1.848 zł. Wreszcie - jak wynika z informacji wskazanych w oświadczeniu - stałe miesięczne wydatki wnioskodawczynie (bez kosztów wyżywienia dwóch osób) przekraczają jej dochody o przeszło 500 zł w skali miesiąca. Oznacza to, że wnioskodawczynie posiada również inne nieujawnione Sądowi źródło dochodów.

W zażaleniu na postanowienie w jego punkcie 2 (drugim) wnioskodawczynie K. M. i domagała się jego zmiany poprzez zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego zarzuciła, że zostało wydane w wyniku błędnej oceny skutków zwolnienia od kosztów sądowych wyrażającej się w przyjęciu, że zwolnienie takie miałyby obejmować koszty powstałe przed datą udzielenia zwolnienia. Jednocześnie wskazała, że pieniądze otrzymane na mocy ugody sądowej są jej niezbędne do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych – kupna kawalerki w której miałyby zamieszkać wraz z córką pozostającą na jej utrzymaniu (zażalenie – k.546).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Zgodnie z art. 102 ustawy, zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd Rejonowy. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób najuboższych, które bez drastycznego ograniczenia bieżących kosztów związanych z ich egzystencją nie są w stanie ponieść kosztów sądowych. Chodzi zatem o sytuacje, w których strona nie tylko wykaże, że nie posiada wystarczających dochodów (w tym oszczędności) na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, ale również nie jest w stanie w żaden sposób takich środków uzyskać w oparciu o majątek, którego jest właścicielem.

Bez wątplenia sytuacja materialna i życiowa skarżącej nie uzasadniała wniosku zmierzającego w istocie do dalszego zwolnienia jej od kosztów sądowych, tj. ponad 1/2 część.. Już proste porównanie oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania złożonego z pierwszym wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i dołączonego do aktualnego wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że jej sytuacja finansowa uległa pogorszeniu uzasadniającym przyznanie zwolnienia w całości. Wniosku tego nie uzasadniają również inne okoliczności, na które trafnie powoływał się Sąd Rejonowy takie, jak uzyskanie przez skarżącą od uczestnika kwoty 90.000 zł na mocy zawartej ugody sądowej, spłacenie przez uczestnika zaległości względem spółdzielni mieszkaniowej, czy otrzymanie zwrotu podatku za rok 2012 r. w kwocie 1.777 zł. Zatem wnioskodawczynie miała możliwość podjęcia stosownych działań i poczynienia stosownych oszczędności w celu uiszczenia kosztów sądowych w takiej części, w jakiej nie korzysta ze zwolnienia od ich ponoszenia tj. w połowie.

Ne jest uprawnione twierdzenie skarżącej, że Sąd Rejonowy wiązał zwolnienie od kosztów sądowych z tymi kosztami, które powstały w sprawie jeszcze przed udzieleniem zwolnienia. Wnioski poczynione w tym zakresie przez skarżącą są błędne i wynikają z niewłaściwej analizy uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do drugiego z podniesionych zarzutów, wskazać należy, że potrzeby mieszkaniowe skarżącej mogą zostać zrealizowane nie tylko poprzez zakup mieszkania, lecz również jego wynajęcie.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił zażalenie, jako nieuzasadnione (na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.).